

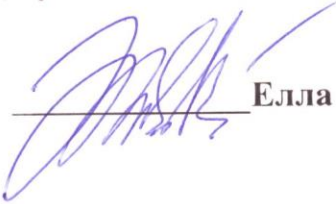
МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Факультет №6

Кафедра правоохоронної діяльності та поліціїсти

ПОГОДЖЕНО

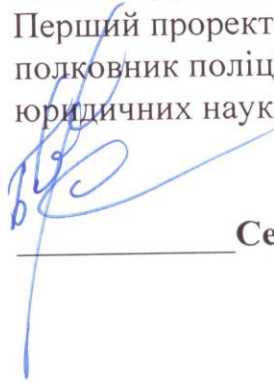
Відповідальна особа від юридичної
клініки доцентка кафедри цивільного
права та процесу кандидатка
юридичних наук, доцентка

Елла ТВЕРДОХЛІБ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Перший проректор ХНУВС,
полковник поліції, доктор
юридичних наук, професор

Сергій БОРТНИК

ПРОГРАМА

навчальної адміністративної практики для студентів (слухачів) 2 курсу,
які здобувають вищу освіту за освітньою програмою першого рівня вищої
освіти (іноземні громадяни)

081 ПРАВО

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30 серпня 2023 року № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25 серпня 2023 року № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29 серпня 2023 року № 7

Розглянуто на засіданні кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики
Протокол від 18 серпня 2023 року № 8

Розробники:

1. Завідувач кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики, кандидат юридичних наук, професор Панова Ірина Вікторівна.
2. Доцент кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики, кандидат юридичних наук Іванов Антон Олександрович.
3. Доцент кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики, кандидат юридичних наук, доцент Голуб Микола Володимирович.

Рецензенти:

1. Заступник начальника відділення поліції №3 Харківського районного управління поліції №1 ГУНП в Харківській області, доктор юридичних наук, с.н.с. Прокопенко О.Ю.
2. Професор кафедри адміністративного права та процесу факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України Комзюк А.Т.

1. Загальні положення

Навчальна практика здобувачів вищої освіти Факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Організація та проведення практики здійснюється згідно із Законами України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року; «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року; Положенням «Про проведення практики здобувачів вищої освіти навчальних закладів вищої освіти України», затвердженим наказом Міністерства освіти України № 93 від 08 квітня 1993 року; Положенням «Про практичну підготовку слухачів та курсантів вищих навчальних закладів МВС України», затвердженим наказом МВС України № 621 від 27 червня 2013 року та «Положенням про організацію та проходження усіх видів практики студентами та слухачами магістратури ХНУВС» затвердженого Вченою радою ХНУВС 30.08.2019 р.

Навчальна практика для здобувачів вищої освіти другого курсу є невід'ємною складовою процесу підготовки спеціалістів у навчальних закладах вищої освіти і проводиться відповідно до навчального плану у четвертому семестрі протягом двох тижнів.

Практика іноземних студентів проводиться в юридичній клініці на базі факультету №6 Харківського національного університету внутрішніх справ:

Здобувачі вищої освіти (іноземці) розподіляються відповідно на практику керівництвом факультету.

Навчальна практика проводиться з метою закріплення і поглиблення набутих здобувачами вищої освіти теоретичних знань з адміністративного права України, оволодіння сучасними методами, формами управлінської діяльності органів виконавчої влади, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо застосовувати їх в практичній діяльності.

Завданнями практики є :

- з'ясування особливостей нормативного закріплення правового статусу відповідного органу;
- визначення завдань та функцій даного органу;
- визначення повноважень цього органу щодо управління підприємствами, установами, організаціями;
- ознайомлення з формами управлінської діяльності органу, визначення видів та особливостей прийняття і реалізації цим органом правових актів управління;
- ознайомлення з методами роботи органу, в тому числі щодо застосування заходів адміністративного примусу;
- ознайомлення з діяльністю органу щодо надання адміністративних послуг;
- з'ясування особливостей роботи з персоналом в даному органі.

2. Перелік умінь та навичок, які повинні набути здобувачі вищої освіти під час проходження практики

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- порядок формування та організаційно-правові форми діяльності публічної адміністрації;

- процедуру реалізації прав і свобод громадян та способи їх захисту у сфері публічної влади;
- види адміністративних правопорушень і заходи юридичної відповідальності за їх вчинення;

вміти:

- грамотно застосовувати понятійно-категоріальний апарат, нормативно-правову лексику і спеціальну термінологію;
- визначити суть правової проблеми у сфері функціонування публічної адміністрації;
- правильно визначити основи правового регулювання відповідних адміністративних правовідносин;
- пропонувати шляхи вирішення окремих проблем правового регулювання;
- аргументовано висловити власну правову позицію з використанням посилань на нормативні акти, судову практику, матеріали роз'яснювального характеру державних органів;
- вибрати правильний шлях захисту інтересів конкретного учасника адміністративних правовідносин;
- скласти проекти процесуальних документів.

Програмні компетентності, які формуються при проходженні практики		
Інтегральна компетентність		Здатність і готовність особи розв'язувати задачі і проблеми у галузі правоохоронної діяльності із поглибленим рівнем знань та вмінь, достатніх для вирішення проблемних професійних знань у сфері правоохоронної діяльності, охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-3	Базові знання та розуміння предметної області та розуміння професії
	ЗК-4	Здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами
	ЗК-5	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій
	ЗК-8	Здатність провадити дослідницьку та інноваційну діяльність
Фахові компетентності (ФК)	ФК-1	Усвідомлення засад і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів таких фундаментальних галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право, фінансове право, господарське право тощо
	ФК-2	Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх

		посадових обов'язків, здатність працювати в міжнародному контексті
	ФК-3	Здатність діяти на основі розвинутої правосвідомості, правового мислення і правової культури
	ФК-4	Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення
	ФК-5	Здатність оптимізувати методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку
	ФК-6	Здатність і готовність особи здійснювати специфічну, виконавчо-розпорядчу, підзаконну, державно-владну діяльність з організації та охорони публічного порядку, забезпечення публічної безпеки, попередження й припинення кримінальних та інших правопорушень
	ФК-7	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих компетентностей у професійній діяльності
	ФК-8	Здатність тлумачити нормативно-правові акти, робити кваліфіковані юридичні висновки і надавати консультації
	ФК-9	Здатність, у передбачених законом випадках, приймати рішення та процесуально їх оформлювати, процесуально супроводжувати досудове розслідування
	ФК-10	Здатність застосовувати методики розслідування окремих злочинів

3. Організаційно-методичні вказівки

Здобувачі вищої освіти (іноземці), які проходять практику в юридичній клініці на базі факультету №6 Харківського національного університету внутрішніх справ мають ознайомитися та набути навиків щодо:

- надання юридичних консультацій;
- проведення заходів із правової освіти населення;
- спілкування з фахівцями-практиками судових та правоохоронних органів, інших державних органів та органів місцевого самоврядування з питань їх діяльності;
- обміну інформацією між населенням, засобами масової інформації та юридичною клінікою, що дозволить оперативно реагувати на практичні потреби громадян.

4. Права та обов'язки осіб, які беруть участь в організації, проведенні та проходженні практики

КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Зміст і послідовність практики визначається програмою, яка розробляється кафедрою правоохоронної діяльності та поліції факультету №6 Університету. Здобувачі вищої освіти проходять практику під керівництвом досвідчених фахівців із числа професорсько-викладацького складу цієї кафедри, які призначаються наказом ректора. Безпосередній керівник практики від юридичної клініки визначається керівником цього підрозділу.

Керівник практики від вищого навчального закладу повинен:

- забезпечити проведення перед відправкою здобувачів вищої освіти на практику інструктажу про порядок проходження практики, надання студентам-практикантам необхідних документів (направлення, програма, методичні рекомендації тощо), перелік яких встановлює навчальний заклад;
- повідомити здобувачів вищої освіти про форми звітності про результати практики, а саме вимоги до письмового звіту, оформлення виконаного індивідуального завдання, підготовки доповіді, повідомлення, виступу тощо;
- у тісному контакті з керівником практики від бази практики забезпечувати її проходження згідно з програмою;
- контролювати забезпечення нормальних умов праці здобувачів вищої освіти та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;
- контролювати виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, організовувати ведення табеля відвідування студентами бази практики;
- у складі комісії приймати заліки з практики;
- подати завідувачу кафедрою письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики здобувачів вищої освіти.

ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ -ПРАКТИКАНТІВ

Здобувачі вищої освіти - практиканти мають право:

- ознайомлюватися із службовими та методичними документами в обсязі завдань, визначених програмою та їх індивідуальними планами;
- бути присутніми під час здійснення органом державного управління та його посадовими особами організаційних, контрольних-наглядових, юрисдикційних та інших управлінських заходів;
- користуватися технічними та іншими засобами, наявними у відповідному підрозділі;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення організації та проведення практики.

Здобувачі вищої освіти -практиканти зобов'язані:

- відповідно до програми практики скласти індивідуальні плани її проходження та затвердити їх у керівників;
- виконувати передбачені програмою та індивідуальним планом завдання у повному обсязі й у встановлені строки;
- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку в органі державного управління, де проходить практика;
- брати участь у громадському житті колективу;
- регулярно звітувати керівнику практики про виконану роботу;
- перед закінченням практики скласти звіт за встановленою формою про

виконання програми практики та індивідуального плану, який після прибуття з практики подати на кафедру загальноправових дисциплін факультету №6.

5. Зміст та порядок оформлення звітних матеріалів

Після завершення практики здобувачі вищої освіти складають звіт обсягом до 5 сторінок, в якому відображаються зміст роботи, проведеної студентом на практиці, ступінь виконання програми та індивідуального плану, висновки про те, в якій мірі практика сприяла закріпленню і поглибленню теоретичних знань і набуттю практичних навичок. У звіті наводяться дані про даний орган (в якому районі розташований, матеріальна база, кількість відділів та підрозділів, тощо). Особливу увагу при його складанні необхідно приділяти аналізу труднощів, що виникали під час проходження практики, недоліків і упущень у її організації і проведенні. При складанні звіту здобувачі вищої освіти повинні висловити свої пропозиції та рекомендації щодо удосконалення організації та проведення практики.

Звіт підписується студентом-практикантом і затверджується керівником органу державного управління, в якому проводилась практика. До звіту додаються:

- 1) індивідуальний план проходження практики;
- 2) відзив (характеристика) про проходження практики студентом за підписом її керівника від органу державного управління;
- 3) управлінські документи (копії), які має зібрати студент: накази, рішення, приписи, розпорядження, подання, пропозиції про усунення причин та умов правопорушень, дозволи, ліцензії, сертифікати, акти, протоколи, постанови тощо.

6. Захист матеріалів практики та критерії його оцінювання

Матеріали практики захищаються студентом на заліку. Наказом ректора призначається комісія для прийняття заліку в складі керівників практики від вузу та викладачів кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстики.

На засіданні комісії студент доповідає про проведenu ним роботу за час практики і викладає зміст свого звіту. Проходження практики комісія оцінює з урахуванням приєднаних до звіту документів, змісту усної відповіді студента, відзиву керівника практики.

Здобувачі вищої освіти, які не виконали програму практики або одержали незадовільну оцінку, направляються для повторного проходження практики у вільний від навчання час.

7. Інформаційне та методичне забезпечення

Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/proekty%20standartiv%20vishcha%20osvita/2019/10/04/rekomendatsii-nakaz-1254-01102019.pdf>.

4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. URL: <http://www.dk003.com/>.

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про

затвердження національної рамки кваліфікацій». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

7. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» від 01.10.2019 р. № 1254. URL: http://edu-mns.org.ua/img/news/8635/NakMON_1254_19.pdf.

8. Додатки

**ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

Студента факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх
справ

Іванова Івана Івановича

Місце проходження практики:

Харків 2023

ХАРАКТЕРИСТИКА

За період проходження практики **Іванов Іван Іванович** зарекомендував себе як сумлінний, чесний, відповідальний працівник.

Завдання для практики виконав у повному обсягові. Під час проходження практики активно займався

[illegible]

Загалом програму практики **Іванов Іван Іванович** виконав у повному обсягові та заслуговує на позитивну оцінку під час захисту матеріалів практики.

Керівник практики

Місце
для
гербової
печатки

управлінські документи (**копії**), які має зібрати студент: накази, рішення, приписи, розпорядження, подання, пропозиції про усунення причин та умов правопорушень, дозволи, ліцензії, сертифікати, акти, протоколи (про адміністративні правопорушення тощо), постанови (про накладення адміністративних стягнень) тощо.

Таких документів має бути не менше 5 зразків-копій.